

V Bruseli 18. augusta 2025
(OR. en)

12154/25

POLCOM 190
COMER 116
MAP 49
MI 587

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	30. júla 2025
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2025) 430 final
Predmet:	SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE, podľa článku 13 nariadenia (EÚ) 2022/1031 o uplatňovaní tohto nariadenia a o pokroku dosiahnutom v medzinárodných rokovaníach týkajúcich sa prístupu hospodárskych subjektov z Únie na trhy tretích krajín s verejným obstarávaním alebo koncesiami realizovaných podľa tohto nariadenia

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2025) 430 final.

Príloha: COM(2025) 430 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 30. 7. 2025
COM(2025) 430 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE,

**podľa článku 13 nariadenia (EÚ) 2022/1031 o uplatňovaní tohto nariadenia a o pokroku
dosiahnutom v medzinárodných rokovaniach týkajúcich sa prístupu hospodárskych
subjektov z Únie na trhy tretích krajín s verejným obstarávaním alebo koncesiami
realizovaných podľa tohto nariadenia**

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/1031 z 23. júna 2022 o prístupe hospodárskych subjektov, tovaru a služieb z tretích krajín na trhy Únie s verejným obstarávaním a koncesiami a o postupoch podporujúcich rokovania o prístupe hospodárskych subjektov, tovaru a služieb z Únie na trhy tretích krajín s verejným obstarávaním a koncesiami (nástroj medzinárodného obstarávania – NMO)¹ (ďalej len „nariadenie o NMO“) bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* 30. júna 2022 a nadobudlo účinnosť 29. augusta 2022.

V článku 13 nariadenia o NMO sa od Európskej komisie (ďalej len „Komisia“) vyžaduje, aby Európskemu parlamentu a Rade do 30. augusta 2025 a následne najmenej každé dva roky predložila správu o uplatňovaní tohto nariadenia a o pokroku dosiahnutom v medzinárodných rokovaniach týkajúcich sa prístupu hospodárskych subjektov z Únie na trhy tretích krajín s verejným obstarávaním alebo koncesiami realizovaných podľa tohto nariadenia. Komisia má túto správu zverejniť.

V nariadení o NMO sa Komisia takisto poveruje vytvorením určitých nástrojov na uľahčenie uplatňovania nariadenia. Komisia tieto požiadavky splnila a v oddiele 1 sú uvedené príslušné prijaté opatrenia. Od nadobudnutia účinnosti nariadenia o NMO Komisia iniciovala a uzavrela jedno vyšetrovanie podľa NMO týkajúce sa opatrení a postupov Čínskej ľudovej republiky (ďalej len „ČĽR“) na trhu verejného obstarávania zdravotníckych pomôcok.² Toto prvé vyšetrovanie podľa NMO je predstavené v oddiele 2. Napokon v oddiele 3 sú uvedené závery Komisie založené na jej skúsenostiach s uplatňovaním nariadenia o NMO až do dátumu tejto správy.

1. Nástroje na uľahčenie uplatňovanie nariadenia o NMO

Komisia všetkým relevantným zainteresovaným stranám sprístupnila niekoľko nástrojov na uľahčenie uplatňovania nariadenia o NMO v podobe praktických usmernení, pokynov a dvoch online nástrojov: nástroja na predkladanie sťažností určeného stranám potenciálne dotknutým obmedzeniami pri obstarávaní v zahraničí a vysvetľujúceho nástroja určeného na uľahčenie vykonávania opatrení NMO verejnými obstarávateľmi z Únie.

1.1. Usmernenia Komisie pre ľahšie uplatňovanie nariadenia o NMO verejnými obstarávateľmi, obstarávateľmi a hospodárskymi subjektmi

V článku 12 nariadenia o NMO sa od Komisie vyžaduje, aby vydala praktické usmernenia na uľahčenie uplatňovania nariadenia verejnými obstarávateľmi, obstarávateľmi a hospodárskymi subjektmi do šiestich mesiacov od nadobudnutia jeho účinnosti. Komisia splnila túto požiadavku uverejnením takýchto usmernení 21. februára 2023 (ďalej len „usmernenia“).³

Usmernenia poskytujú verejným obstarávateľom a obstarávateľom pomoc pri určovaní pôvodu hospodárskych subjektov, tovaru a služieb. V prípade hospodárskych subjektov je kritériom miesto zriadenia a v usmerneniach sa vysvetľuje pojem „významná obchodná operácia“, ktorý bol zavedený v snahe zabrániť obchádzaniu nariadenia o NMO využívaním schránkových spoločností. V prípade tovaru sa pôvod stanovuje v súlade s pravidlami nepreferenčného

¹ Ú. v. EÚ L 173, 30.6.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1031/oj>.

² Oznámenie o začatí vyšetrovania podľa nástroja medzinárodného obstarávania týkajúceho sa opatrení a postupov Čínskej ľudovej republiky na trhu verejného obstarávania zdravotníckych pomôcok (C/2024/2343), Ú. v. EÚ C, C/2024/2973, 24.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/2973/oj>.

³ Oznámenie Komisie s názvom Usmernenia pre ľahšie uplatňovanie nariadenia o NMO verejnými obstarávateľmi, obstarávateľmi a hospodárskymi subjektmi (2023/C 64/04) (Ú. v. EÚ C 64, 21.2.2023, s. 7), [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023XC0221\(02\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023XC0221(02)).

pôvodu podľa Colného kódexu Únie.⁴ Pokiaľ ide o služby, pôvod sa určuje na základe pôvodu poskytovateľa služieb.

V usmerneniach sa napokon objasňujú pravidlá uplatňovania opatrení NMO verejnými obstarávateľmi a obstarávateľmi vrátane pravidiel oceňovania s cieľom určiť, či je hodnota zákazky nižšia alebo vyššia ako prahové hodnoty na uplatnenie opatrenia (opatrení) NMO v zmysle článku 6 nariadenia o NMO. Stanovujú sa v nich požiadavky na transparentnosť v postupoch verejného obstarávania v záujme uplatňovania opatrení NMO (opatrenia na úpravu bodového hodnotenia a vylúčenia) a vysvetľujú sa v nich pravidlá týkajúce sa uplatňovania opatrení NMO na osobitné zákazky, ako sú rámcové zmluvy.

1.2. Online nástroj na predkladanie sťažností

V článku 5 ods. 1 druhom pododseku nariadenia o NMO sa od Komisie vyžaduje, aby na svojom webovom sídle zainteresovaným stranám z Únie a členským štátom sprístupnila online nástroj na formálne predloženie odôvodnenej sťažnosti, na základe ktorej môže Komisia začať vyšetrovanie údajného opatrenia alebo postupu tretej krajiny. Komisia splnila túto povinnosť sprístupnením online nástroja na predkladanie sťažností.⁵ Tento nástroj obsahuje povinné polia, ako je totožnosť sťažovateľa, informácie o sťažnosti, vecný opis opatrenia a/alebo postupu tretej krajiny, a nepovinné polia (napr. hospodársky alebo systémový vplyv opatrenia, skúsenosti s predkladaním ponúk a už podniknuté alebo plánované kroky). Komisia zaviedla spoľahlivé záruky na zabezpečenie veľmi prísnych noriem dôvernosti a anonymity pri vybavovaní sťažností. Komisii dosiaľ nebola doručená žiadna odôvodnená sťažnosť prostredníctvom tohto špecializovaného online nástroja. Zároveň bolo Komisii doručených niekoľko neformálnych sťažností týkajúcich sa prekážok pri verejnom obstarávaní v tretích krajinách prostredníctvom iných kanálov.

1.3. Pokyny pre zainteresované strany k poskytovaniu informácií podľa článku 5 ods. 1 nariadenia o NMO

Podľa článku 5 ods. 1 nariadenia o NMO sa v oznámení o začatí vyšetrovania podľa NMO zainteresované strany a členské štáty vyzývajú, aby v stanovenej lehote poskytli Komisii príslušné informácie. S cieľom informovať zainteresované strany o tom, ako sa prihlásiť, a štruktúrovať získavanie informácií od zainteresovaných strán a členských štátov Komisia uverejnila pokyny pre zainteresované strany k poskytovaniu informácií.⁶

1.4. Online nástroj „Procurement4Buyers“

Hoci sa to v nariadení o NMO nevyžaduje, Komisia na svojom webovom sídle zverejnila nástroj obstarávania, ktorý okrem iného informuje verejných obstarávateľov a obstarávateľov, v akých prípadoch musia obmedziť účasť zahraničných uchádzačov v súlade s opatreniami NMO. Na rýchle a spoľahlivé overenie, ktorí uchádzači z tretích krajín majú právne zaručený prístup k predkladaniu ponúk v rámci plánovaného obstarávania, môžu obstarávateľské orgány a obstarávateľské subjekty použiť nástroj „Procurement4Buyers“⁷, ktorý bol sprístupnený na webovom sídle GR pre obchod „Access2Markets“. Stačí uviesť totožnosť obstarávateľského

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 10.10.2013, s. 1).

⁵ https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/contact-form?type=COMPL_IPI.

⁶ https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/form-assets/IPI_interested_parties_guidance.pdf.

⁷ https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/contact-form?type=COMPL_IPI.

subjektu, predmet a predpokladanú hodnotu plánovaného obstarávania (kód CPV)⁸ a v prípade potreby odpovedať na niektoré nadväzujúce otázky. Nástroj potom poskytne používateľovi zoznam oprávnených krajín, ktorých uchádzači majú nárok zúčastniť sa na obstarávaní, ako aj zoznam neoprávnených krajín, ktorých podniky sú vylúčené z predkladania ponúk. Zoznam neoprávnených krajín bude odrážať výsledky rozhodovacích postupov podľa NMO.⁹

2. Vyšetrovanie podľa NMO týkajúce sa opatrení a postupov ČĽR na trhu verejného obstarávania zdravotníckych pomôcok

Komisia 24. apríla 2024 z vlastnej iniciatívy začala vyšetrovanie podľa článku 5 ods. 1 nariadenia o NMO týkajúce sa opatrení a postupov ČĽR, ktoré viedli k závažnému a opakujúcemu sa zhoršeniu prístupu hospodárskych subjektov, tovaru a služieb z Únie na trh verejného obstarávania zdravotníckych pomôcok v ČĽR. V súlade s článkom 5 ods. 2 nariadenia o NMO prebehli v Pekingu od 24. do 26. júla 2024 konzultácie s ČĽR. Tie nevedli k uspokojivému vyriešeniu obmedzení pri obstarávaní zistených počas vyšetrovania.

Po skončení vyšetrovania a konzultácií s ČĽR Komisia 14. januára 2025 zverejnila správu podľa článku 5 ods. 4 nariadenia o NMO, ktorá obsahovala zistenia jej vyšetrovania a navrhovaný postup¹⁰ (ďalej len „správa o vyšetrovaní“). Podľa článku 5 ods. 4 nariadenia o NMO Komisia predložila správu o vyšetrovaní 29. januára 2025 Európskemu parlamentu a 30. januára 2025 Rade.

Toto vyšetrovanie bolo mimoriadne náročné vzhľadom na neprehľadnú povahu čínskeho trhu verejného obstarávania. Diskriminácia zahraničných dodávateľov nevyplýva len z právnych ustanovení, ale aj z množstva administratívnych opatrení, interných usmernení a pokynov vydaných na rôznych úrovniach verejnej správy. Veľkým problémom bolo zhromažďovanie veľkej vzorky verejných zákaziek z ČĽR vo formáte, ktorý by umožnil zmysluplné posúdenie existencie reštriktívnych opatrení s dosahom na spoločnosti z Únie v sprievodnej dokumentácii a podmienkach obstarávania. Tieto prekážky si vyžadovali vynaloženie značného množstva zdrojov. Vďaka rozsiahlemu analytickému úsiliu a spolupráci so zainteresovanými stranami Komisia napokon dokázala zdolať tieto výzvy a vytvoriť podrobný obraz o zavedených systémových prekážkach.

V správe o vyšetrovaní Komisia dospela k záveru, že ČĽR vytvorila komplexný systém, v ktorom sa systematicky uprednostňujú domáce zdravotnícke pomôcky pred zahraničnými prostredníctvom právne záväzných ustanovení, v ktorých sa od verejných subjektov vyžaduje, aby uprednostnili

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2195/2002 z 5. novembra 2002 o Spoločnom slovníku obstarávania (CPV) v znení zmien (Ú. v. ES L 340, 16.12.2002, s. 1; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2195/2022-07-10>).

⁹ <https://webgate.ec.europa.eu/procurementbuyers/#/procurementlocation>.

¹⁰ Správa Komisie podľa článku 5 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2022/1031 o vyšetrovaní podľa nástroja medzinárodného obstarávania týkajúcom sa opatrení a postupov ČĽR na trhu verejného obstarávania zdravotníckych pomôcok [COM(2025) 5] a súvisiaci pracovný dokument útvarov Komisie s názvom *Factual findings of the IPI investigation on the procurement market for medical devices in the PRC Accompanying the document Report from the Commission pursuant to Article 5(4) of Regulation (EU) 2022/1031 on the investigation under the International Procurement Instrument concerning measures and practices of the PRC in the public procurement market for medical devices* [Faktické zistenia vyšetrovania podľa nástroja medzinárodného obstarávania týkajúceho sa trhu verejného obstarávania zdravotníckych pomôcok v ČĽR – sprievodný dokument k správe Komisie podľa článku 5 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2022/1031 o vyšetrovaní podľa nástroja medzinárodného obstarávania týkajúcom sa opatrení a postupov ČĽR na trhu verejného obstarávania zdravotníckych pomôcok], SWD(2025) 2 (ďalej len „pracovný dokument útvarov Komisie“).

domáce výrobky vždy, keď je k dispozícii miestna alternatíva, ktoré boli posilnené zaťažujúcimi schvaľovacími postupmi v prípade dovážaného tovaru a odvetvovými opatreniami, ako aj cielenými kvótami pre nemocnice na nákup domácich výrobkov. Tento komplexný diskriminačný systém sa vzťahuje na všetky kategórie zdravotníckych pomôcok a na celé územie ČĽR bez ohľadu na hodnotu dotknutých verejných zákaziek. Komisia ďalej zistila, že organizácia obstarávania na základe objemu v ČĽR podnecuje dodávateľov k tomu, aby ponúkali mimoriadne nízke ceny v záujme úspechu pri získavaní veľkých zákaziek, a *de facto* vylučuje spoločnosti zamerané na zisk, ktoré nedostávajú subvencie od štátu. Komisia našla dôkazy o diskriminačných a vylučovacích praktikách v 87 % verejných zákaziek, ktoré sa jej podarilo preskúmať. Komisia dospela k záveru, že tieto opatrenia a postupy majú za následok závažné a opakujúce sa zhoršenie prístupu hospodárskych subjektov z Únie a zdravotníckych pomôcok vyrobených v Únii na trh verejného obstarávania zdravotníckych pomôcok v ČĽR. Tieto opatrenia alebo postupy preto predstavujú opatrenia alebo postupy tretej krajiny v zmysle článku 2 ods. 1 bodu i) nariadenia o NMO. Pokiaľ ide o výsledok konzultácií, v správe o vyšetrowaní sa uvádza, že čínska vláda tvrdila, že svoj trh verejného obstarávania v súvislosti so zdravotníckymi pomôckami jednostranne neotvorí, a nenavrhol konkrétne nápravné opatrenia na nápravu tohto závažného a opakujúceho sa zhoršenia prístupu.

Na tomto základe Komisia posúdila podmienky stanovené v článku 6 nariadenia o NMO s cieľom prijať opatrenie NMO vymedzené v článku 2 ods. 1 bode j) nariadenia o NMO. Posúdenie Komisie bolo zamerané na i) primeranosť a vhodnosť možného opatrenia NMO vzhľadom na identifikované opatrenia a postupy; ii) dostupnosť alternatívnych zdrojov dodávok a iii) záujem Únie (hospodársky záujem výrobcov z Únie; možný vplyv na verejných obstarávateľov a obstarávateľov z Únie a celkové účinky opatrenia NMO na hospodárstvo Únie).

Na základe tohto posúdenia Komisia plánovala uložiť opatrenie NMO v podobe vylúčenia ponúk predložených všetkými hospodárskymi subjektmi s pôvodom v ČĽR v prípade všetkých postupov verejného obstarávania v Únii, ktorých predmetom je obstarávanie zdravotníckych pomôcok patriacich do Spoločného slovníka obstarávania [kódy CPV 33100000-1 až 33199000-1 v zmysle nariadenia (ES) č. 2195/2002¹¹] a ktorých predpokladaná hodnota sa rovná alebo je vyššia ako 5 000 000 EUR bez DPH. Ide o najkomplexnejšie opatrenie, ktoré môže Únia uložiť v odvetví zdravotníckych pomôcok v rámci nariadenia o NMO, ktoré neumožňuje uloženie opatrení, ktoré by sa uplatňovali na postupy obstarávania s nižšou predpokladanou hodnotou. Jeho rozsah je však napriek tomu užší ako rozsah diskriminačných opatrení a postupov zistených v ČĽR. Zatiaľ čo sa čínsky systém uplatňuje všeobecne na všetky verejné zákazky bez ohľadu na hodnotu, opatrenie NMO je zamerané len na zákazky s predpokladanou hodnotou nad 5 miliónov EUR. Opatrenie NMO navyše umožňuje úspešným uchádzačom získať až 50 % zdravotníckych pomôcok použitých pri plnení zákaziek z ČĽR, čo naďalej umožňuje značnú prítomnosť zdravotníckych pomôcok s čínskym pôvodom na trhoch verejného obstarávania v Únii. Tieto obmedzenia sú priamym dôsledkom prahových hodnôt a podmienok zakotvených v samotnom nariadení o NMO.

Komisia 19. júna 2025 prostredníctvom vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2025/1197 z 19. júna 2025¹² prijala opatrenie NMO v súlade s postupom preskúmania v zmysle článku 11

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2195/2002 z 5. novembra 2002 o Spoločnom slovníku obstarávania (CPV) v znení zmien (Ú. v. ES L 340, 16.12.2002, s. 1; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2195/2022-07-10>).

¹² Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2025/1197 z 19. júna 2025, ktorým sa ukladá opatrenie nástroja medzinárodného obstarávania obmedzujúce prístup hospodárskych subjektov a zdravotníckych pomôcok s pôvodom v Čínskej ľudovej republike na trh verejného obstarávania zdravotníckych pomôcok v Európskej únii podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/1031. http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/1197/oj.

ods. 2 nariadenia o NMO v rámci Výboru pre obchodné prekážky. Opatrenie nadobudlo účinnosť desať dní po jeho uverejnení v úradnom vestníku na obdobie piatich rokov. Čínska vláda 6. júla 2025 prijala odvetné opatrenia týkajúce sa spoločností, tovaru a služieb z EÚ.

Napriek úsiliu Komisie o dosiahnutie lepšieho prístupu hospodárskych subjektov z Únie a zdravotníckych pomôcok vyrobených v Únii na trh verejného obstarávania zdravotníckych pomôcok v ČĽR a napriek rozsiahlej komunikácii s čínskou vládou tento proces podľa NMO zatiaľ nevedol k odstráneniu identifikovaných opatrení a postupov zo strany čínskej vlády. Konzultácie s čínskou vládou však boli užitočné na lepšie pochopenie reštriktívnych opatrení a postupov v ČĽR a na identifikovanie opatrení potrebných na ich úplné odstránenie. Komisia je naďalej odhodlaná pokračovať v spolupráci s čínskou vládou, ktorá môže ďalej prebiehať až do odstránenia identifikovaných opatrení a postupov. V tejto súvislosti sa v článku 6 ods. 10 nariadenia o NMO stanovuje možnosť, aby Komisia pozastavila alebo zrušila opatrenie NMO, ak dotknutá tretia krajina prijme uspokojivé nápravné opatrenia na odstránenie alebo nápravu zhoršenia prístupu hospodárskych subjektov, tovaru alebo služieb z Únie na trhy uvedenej tretej krajiny s verejným obstarávaním alebo koncesiami, a tým zlepši takýto prístup. Komisia zabezpečí dôkladné monitorovanie uplatňovania opatrenia NMO verejnými obstarávateľmi a obstarávateľmi EÚ vrátane výnimiek z uplatňovania opatrenia NMO. V tejto súvislosti si Komisia vyhradzuje právo požiadať členské štáty o informácie v súlade s článkom 13 ods. 1 nariadenia o NMO.

3. Poznatky získané z uplatňovania nariadenia o NMO

Počas skúmaného obdobia Komisia zhromaždila informácie o údajných reštriktívnych opatreniach a postupoch v tretích krajinách s využitím vlastných zdrojov vyšetrovania a pomocou kontaktov so zástupcami výrobného odvetvia Únie v rôznych odvetviach. Škála identifikovaných obmedzení sa zvyčajne pohybuje od vylúčenia hospodárskych subjektov a/alebo tovaru a/alebo služieb z Únie z postupov verejného obstarávania až po požiadavky na lokalizáciu a domáce preferencie, ako sú kompenzácie, ktoré často vedú k *de facto* vylúčeniu.

Komisia zhromaždila informácie, z ktorých vyplýva, že niektoré z týchto opatrení a postupov by mohli výrazne narušiť prístup výrobného odvetvia Únie na trhy verejného obstarávania v tretích krajinách a viesť k strate príležitostí pre hospodárske subjekty z Únie.

Napriek náznakom tejto značnej hospodárskej zaujatosti výrobné odvetvie Únie nevyužilo možnosť predložiť formálnu sťažnosť v rámci NMO v súlade s článkom 5 ods. 1 nariadenia o NMO, pokiaľ ide o ktorékoľvek z identifikovaných opatrení alebo postupov. Jediné vyšetrovanie podľa NMO počas obdobia oznamovania bolo teda začaté *ex officio*. Komisia sa domnieva, že absenciu formálnych sťažností v rámci NMO možno vysvetliť viacerými faktormi.

Po prvé na trhoch verejného obstarávania majú aktívne hospodárske subjekty (uchádzači) často silnú závislosť od kupujúceho (verejného orgánu). Hoci Komisia zaviedla prísnu politiku dôvernosti založenú na najprísnejších normách ochrany dôverných informácií pri vybavovaní sťažností, hospodárske subjekty v rôznych odvetviach pôsobiace na rôznych trhoch tretích krajín nahlásili obavy z cieľených odvetných opatrení a nepriaznivého zaobchádzania zo strany dotknutej tretej krajiny v prípade predloženia formálnej sťažnosti.

Po druhé spoločnosti z EÚ, ktoré v súčasnosti pôsobia na trhoch verejného obstarávania v tretích krajinách, majú v niektorých prípadoch obmedzený záujem o uzavretie trhu Únie s cieľom získať výhodu a zapojiť sa do diskusií s dotknutou krajinou. Posúdenie všeobecného záujmu pri rozhodovaní o začatí vyšetrovania musí byť správne nastavené so zreteľom na hospodársky záujem všetkých spoločností z Únie.

Na podporu účinného využívania nariadenia o NMO Komisia vypracovala nástroje a usmernenia, ktoré podľa potreby uľahčia jeho uplatňovanie zainteresovanými stranami vo všetkých odvetviach.

Vyšetrovanie týkajúce sa opatrení a postupov ČLR na trhu verejného obstarávania zdravotníckych pomôcok bolo založené na spoľahlivých dôkazoch. Napriek tomu z neho vyplynuli určité nedostatky, pokiaľ ide o dostupné údaje týkajúce sa postupov medzinárodného verejného obstarávania. Tieto nedostatky sa týkajú ťažkostí pri prístupe k údajom o verejných zákazkách potrebným na posúdenie účasti uchádzačov z Únie na verejnom obstarávaní v tretích krajinách, ako aj vplyvu existujúcich prekážok pri verejnom obstarávaní v tretích krajinách na uchádzačov z Únie. Určité nedostatky v údajoch existujú aj na trhu verejného obstarávania v Únii, čo dosť sťažuje posúdenie vplyvu potenciálneho opatrenia (opatrení) NMO v Únii. Napríklad aktuálne údaje o verejných zákazkách, ktoré sú dostupné na platforme Tenders Electronic Daily (ďalej len „TED“), uvádzajú pôvod úspešného uchádzača, ale neposkytujú informácie o pôvode obstarávaného tovaru a služieb. Takisto nie sú k dispozícii kompletne informácie o subdodávateľských zmluvách so subjektmi z tretích krajín a o konečnom vlastníctve úspešných uchádzačov. Rozšírenie databázy TED o takéto informácie, najmä pôvod obstarávaného tovaru a služieb, by uľahčilo priebeh vyšetrovaní podľa NMO, ako aj vykonávanie a následné monitorovanie opatrení NMO.

4. Závěry

V súlade s právnymi požiadavkami zahrnutými v nariadení o NMO Komisia zaviedla nástroje potrebné na uľahčenie uplatňovania nariadenia o NMO hospodárskymi subjektmi, verejnými obstarávateľmi a obstarávateľmi. Správa o uplatňovaní nariadenia o NMO je založená aj na skúsenostiach Komisie s doteraz jediným vyšetrovaním podľa NMO týkajúcim sa opatrení a postupov ČLR na trhu verejného obstarávania zdravotníckych pomôcok.

Pokiaľ ide o dlhodobější dosah tohto prvého vyšetrovania a prvých opatrení NMO, na vyvodenie záverov o rozsahu, v akom nástroj splnil cieľ otvoriť trh verejného obstarávania v tretích krajinách, je priskoro. Opatrenia NMO slúžia Únii ako prostriedok na dosiahnutie takéhoto otvorenia. Hoci sa počas procesu konzultácií s čínskou vládou skutočne nenašlo uspokojivé riešenie, Komisia je naďalej otvorená komunikácii aj po uložení opatrenia NMO, ktoré by sa mohlo pozastaviť alebo zrušiť, ak ČLR odstráni identifikované opatrenia a postupy.

Napokon je dôležité poznamenať, že Komisia zhromažďuje rozsiahle informácie o prekážkach pri verejnom obstarávaní v tretích krajinách, ale rozhodnutie o začatí vyšetrovania si vzhľadom na inherentné ťažkosti pri zorientovaní sa v zahraničných systémoch obstarávania vyžaduje dôkladné posúdenie. Tieto výzvy zahŕňajú výklad zložitých právnych rámcov, identifikáciu diskriminačných postupov, ktoré nemusia vyplývať z právnych ustanovení, ale z administratívnych opatrení a postupov, a pochopenie toho, ako sa takéto systémy uplatňujú v praxi. Súčasťou toho býva často preskúmanie veľkého objemu verejných zákaziek, ktoré veľa ráz nie sú verejne dostupné, prípadne chýba potrebná dokumentácia na riadne posúdenie. Preto je zásadná úzka spolupráca s priemyslom v teréne. Zachovanie otvorených komunikačných kanálov a zabezpečenie úplnej dôveryhodnosti výmen je kriticky dôležité, čo už Komisia zabezpečila a naďalej považuje za prioritu.